

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. J.B. – správca konkurznej podstaty úpadcu K., a. s.** v konkurze, L., J., IČO: X., so sídlom správcu, Z., B., zast. JUDr. A.C. – advokátka, Z., B., proti odporcovi: **S., a. s., T., T., IČO: X.,** zast. Advokátska spoločnosť P., B., K., s. r. o., N., H., IČO: X., **o zaplatenie 2 972 542,- Sk s prísl.,** na dovolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26 Cob 2/2008-380 zo dňa 31. 01. 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a .**

Účastníkom konania trovy dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Leviciach rozsudkom č. k. 13 Cb 141/2006-350 zo dňa 25. 09. 2007 rozhodol tak, že návrh zamietol a navrhovateľa zaviazal nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 148 625,- Sk.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal zaplatenia žalovanej sumy s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno a/ zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Konštatoval, že

úpadca uzatvoril s odporcom dňa 05. 03. 2001 zmluvu o dielo RPR/185/100 117 74/492/2001, ktorej predmetom bola dodávka spracovania a dopravy vápenca pri modernizácii elektrárne S. a odporca – objednávateľ faktúru č. 20050019 na sumu 2 497 934, k tomu DPH 474 607,50 Sk, to jest sumu 2 972 541,50 Sk zhotoviteľovi – navrhovateľovi neuhradil. Na základe vykonaného dokazovania návrh v celom rozsahu zamietol, i keď odporca nenamietal výšku vystavenej faktúry, ale namietal jej splatnosť. Splatnosť namietal z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre vystavenie faktúry, keďže dielo nebolo odovzdané a prevzatie konečným užívateľom, čo bolo dohodnutou podmienkou v zmluve o dielo a jej dodatkoch pre vystavenie konečnej faktúry. Z článku č. XXVI. bod 26.1 zmluvy o dielo č. RPR/185/100 117 74/492/2001 zistil, že zhotoviteľ splní dielo v deň, kedy konečný odberateľ podpíše „Operational Acceptance Certificate“. Citoval ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno g/ zákona o konkurze a vyrovnaní č. 328/1991 Zb. a konštatoval, že vyhlásenie konkurzu nemôže nahradiť splnenie diela podľa čl. XXVI. bod 26.1 zmluvy, keďže dielo podľa § 548 ods. 1 veta druhá Obchodného zákonníka, nebolo vykonané, z ktorého dôvodu návrh ako predčasne podaný zamietol. Nárok na 13% ročný úrok z omeškania taktiež zamietol z dôvodu, že návrh o zaplatenie bol podaný predčasne. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania vo výške 148 625,- Sk.

O odvolaní navrhovateľa, rozhodol Krajský súd v Nitre 26 Cob/2/2008-380 zo dňa 31. 01. 2008 tak, že rozsudok Okresného súdu Levice 13 Cb/141/2006-350 zo dňa 25. 09. 2007 zmenil tak, že odporcu zaviazal navrhovateľovi zaplatiť sumu vo výške 2 972 541,50 Sk s 13% ročným úrokom z omeškania vo výške 475 467,50 Sk.

V dôvodoch rozhodnutia považoval za potrebné zdôrazniť, že v zmysle § 213 ods. 1 O. s. p. sa cítil byť viazaný skutkovým stavom veci, tak ako ho zistil súd prvého stupňa, z ktorého dôvodu na tento stav plne odkázal. Ako prvoradou otázkou sa zaoberal námietkou nesprávneho posúdenia námietky splatnosti žalovanej sumy a s poukazom na citované ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka a § 489 Občianskeho zákonníka uviedol, že v danom prípade rozhodujúcim záväzkom

odporca ako objednávateľa diela, je zaplatiť navrhovateľovi cenu diela. Takýto záväzok vznikne zásadne už uzatvorením platnej zmluvy o dielo podľa § 536 Obchodného zákonníka, k čomu v danom prípade nesporne došlo, čím dal odpoveď na pochybnosti odporcu, či pohľadávka navrhovateľa vôbec vznikla. K otázke, či pohľadávka sa stala splatnou s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno g/ Zákona o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších zmien a doplnkov uviedol, že vyhlásenie konkurzu okrem iného má účinok, že nesplatené pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty, sa stávajú splatnými, a keďže zákon neuvádza žiadne výnimky je potrebné považovať aj pohľadávku navrhovateľa s odkazom na uvedené ustanovenie za splatnú. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 220 O. s. p. napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu v plnom rozsahu vyhovel vrátane úrokov z omeškania s odkazom na ustanovenie § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 365 Obchodného zákonníka za omeškanie od 14. 09. 2005, od kedy navrhovateľ úroky žiadal.

Proti tomuto rozhodnutiu s vyznačenou právoplatnosťou 01. 04. 2008, v zákonnej lehote odporca podaním doručeným súdu dňa 30. 04. 2008 podal dovolanie a navrhol rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 26 Cob/2/2008-380 zo dňa 31. 01. 2008 zmeniť a žalobcu zamietnuť. Prípustnosť dovolania odvodil od ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p., nakoľko s názorom odvolacieho súdu sa nestotožnil. Záväzkový právny vzťah kvalifikoval ako vnútorne členené puto a konštatoval, že v tomto právnom vzťahu, ten istý subjekt môže byť vo vzťahu k druhému subjektu zároveň veriteľom i dlžníkom. Podľa jeho názoru, ak si zo zmluvy majú plniť zmluvné strany navzájom, môže sa plnenia domáhať len ten, kto sám splnil svoj záväzok. V tomto prípade nie je možné hovoriť o splatnosti záväzku, nakoľko záväzok, ktorý podmieňuje vznik čiastkovej pohľadávky na strane zhotoviteľa, nebol splnený. V predmetnom prípade skutkový a právny stav nie je daný tým, že záväzok bol plnený, ale je daný tým, že záväzok nebol splnený podľa dohody strán, keďže splatnosť nastala odchyľne od dispozitívnych ustanovení zákona. Záväzok nebol splnený, preto jemu zodpovedajúca, jeho splnením podmienená pohľadávka zhotoviteľa nevznikla, a teda nemôže byť z podstaty veci splatná. Pohľadávka zhotoviteľa nevznikla z toho dôvodu, že sa nevykonali riadne

individuálne skúšky predmetu diela a nepodpísal sa certifikát, ktorým malo dôjsť k riadnemu ukončeniu diela. K argumentácii navrhovateľa, že pri akomkoľvek odmietnutí podpísania certifikátu, ktorým by bolo znemožnené uplatnenie nároku zhotoviteľa, poukázal na ustanovenie § 36 OZ, ktoré rieši takto vzniknutú situáciu. Navrhol odvolací rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) prejednal dovolanie podľa § 240 ods. 1 O. s. p. s tým, že prípustnosť dovolania je daná ustanovením § 238 ods. 1 O. s. p., dovolanie bolo podané v zákonnej lehote a obsahuje predpísané náležitosti stanovené ustanovením § 241 O. s. p.

Predmetom dovolacieho konania je posúdiť správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý prvostupňový rozsudok zmenil a návrhu o zaplatenie sumy uplatnenej predmetným návrhom v celom rozsahu vyhovel.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania nie je sporné, že medzi účastníkmi sporu bola uzatvorená zmluva o dielo RPR/185/100 117 74 medzi navrhovateľom ako zhotoviteľom a odporcom ako objednávateľom diela. Sporné nie je ani, že v zmluve o dielo si zmluvné strany dohodli, že zhotoviteľ splní dielo v deň, kedy konečný odberateľ podpíše „Operation Acceptance Certificate. V bode 26.2 zmluvy, si zmluvné strany dohodli, že protokol o vykonaní diela je spísaný aj vtedy, keď na diele sa vyskytnú vady a nedorobky, ktoré nebránia riadnej a bezpečnej prevádzke diela. Tieto vady a nedorobky sa spíšu do protokolu, v ktorom zhotoviteľ sa zaviazal k ich odstráneniu v dohodnutom čase.

Spornou otázkou je, či v danom prípade mohol zhotoviteľ spornú čiastku dofakturovať zaslaním faktúry č. 20050019 podaním zo dňa 08. 09. 2005 a následne s odôvodnením, na vystavenej fakturácii s odkazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno g/ zákona o konkurze a vyrovnaní trvať na celej výške.

Z ustanovenia § 14 ods. 1 písmeno g/ zákona o konkurze a vyrovnaní 358/1991 Zb. je zrejmé, že nesplatené pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty sa stávajú splatnými vyhlásením konkurzu. Jednoznačne jedným z účinkov

vyhlásenia konkurzu je, že nespltné pohľadávky a záväzky týkajúce sa podstaty, sa stávajú splatnými, a preto žalobca správne postupoval, keď podaním zo dňa 05. 10. 2005 objednávateľovi faktúru č. 20050019 vrátil. Krajský súd v Nitre v napadnutom rozhodnutí dovolaním správne konštatoval, že predmetná pohľadávka sa stala splatnou dňom 24. 06. 2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) z uvedeného dôvodu sa stotožnil s výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým Krajský súd v Nitre nárok zhotoviteľa označil za právne dôvodný a objednávateľa na zaplatenie spornej faktúry zaviazal. S poukazom na hore citované ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno g/ sa sporná faktúra stala splatnou a tvrdenie objednávateľa v dovolaní je právne bezdôvodné. Vzhľadom na fakt, že faktúra sa stala splatnou následkom vyhlásenia konkurzu, nie je potrebné sa zaoberať tvrdením objednávateľa, že dielo nebolo vykonané následkom nesplnenia povinnosti zakotvenej v čl. XXVI. bod 26.1 zmluvy o dielo. Napriek tejto skutočnosti je však potrebné zdôrazniť, že aj z podania zo dňa 08. 09. 2005 je zrejmé, že sa pristúpilo ku konzervácii dohodnutých zariadení, ktorá okolnosť zároveň vylučovala vykonaním diela zabezpečiť podpísanie „Operation Acceptance Certificate“ konečným odberateľom. Zhotoviteľ správne poukazuje v jeho vyjadrení k dovolaniu na ustanovenie § 324 ods. 1, § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka, čo sa týka posúdenia otázky splnenia dodávky vyplývajúcej zo zmluvy o dielo. Táto otázka je však s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 1 písmeno g/ zákona o konkurze a vyrovnaní, iba otázkou okrajovou, od ktorej posúdenie okamihu splatnosti spornej faktúry nezávisí. Faktúra objednávateľa sa splatnou stala, čo bolo základnou otázkou sporu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 26 Cob/2/2008-380 zo dňa 31. januára 2008 označil za vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O. s. p.) sa stotožnil s rozhodnutím odvolacieho súdu a s odkazom na ustanovenie § 243b O. s. p. dovolanie zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol tak, že účastníkom dovolacieho konania trovy dovolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 18. augusta 2009

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková